

NS-wandeling Mastbos Breda

Breda (rondwandeling) 14,5 km

Inleiding

Wandelnet heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelingen van station naar station samengesteld. Deze NS-wandelingen volgen meestal een deel van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). NS-wandeling Mastbos Breda volgt het Grenslandpad (LAW 11, Sluis-Thorn, 372 km), het wandelnetwerk en een groot deel van een speciaal voor deze wandeling ontworpen route.

Vanaf station Breda wandel je langs De Mark, naar het Mastbos en door het voormalige dorp Ginneken. Via het centrum van Breda keer je terug naar het station. De route is **14,5 km** lang, maar kan op verschillende plekken worden ingekort, zie 'OV bij inkorten route'. Honden zijn aangeliind toegestaan. Veel wandelplezier!

Heen- en terugreis

Naar Breda rijden meerdere treinen per uur uit diverse richtingen. Vanaf station Breda vertrekken meerdere treinen per uur richting 's-Hertogenbosch (met overstap naar Utrecht) en richting Dordrecht. Let op: voor de Intercity Direct is voor het traject Schiphol-Rotterdam v.v. een toeslag vereist. Richting Roosendaal rijdt 2x per uur een trein.

Actuele vertrektijden zie www.ns.nl/reisplanner

OV bij inkorten route

4 km inkorten: neem buslijn 176 (ma t/m vr 1x per uur) van station Breda naar halte Duivelsbruglaan (net voor het Mastbos) en start de route daar: bij knooppunt 12 de Duivelsbruglaan oversteken naar het Mastbos. Let op: lijn 176 rijdt niet op zaterdag en zondag! Kies je vervolgens voor de ingekorte route, dan blijft er totaal slechts 6 km over.

7,5 km inkorten: neem lijn 176 (ma t/m vr) en pik de route halverwege op (dus na 7,5 km) bij halte De Blauwe Kamer (naar station Breda).

Je kunt de route ook afbreken door gebruik te maken van buslijn 5 (2x per uur) vanaf bushalte Prins Hendrikstraat, halte Ginnekenweg of halte Nieuwe Ginnekenstraat. Lijn 5 rijdt ook naar station Breda. Actuele tijden: www.ns.nl/reisplanner (ook bustijden).

Horeca

Let op: de openingstijden veranderen regelmatig. Check ze daarom vooraf op de betreffende site.

- Station Breda: Starbucks, elke dag geopend vanaf 8 uur.
- Na ruim 1 km, bij 'Haven', zijn diverse horeca-gelegenheden.

- Na 5 km (circa 500 m van de route): Grand Café Heeren van Oranje, bij Hotel Mastbosch, dagelijks geopend; www.mastbosch.nl
- Na 6 km (450 m van route): Café-restaurant De Boschwachter, dagelijks geopend vanaf 10 uur; www.boschwachter.nl
- Na 7,5 km: Café-Restaurant De Kogelvanger, geopend vanaf 9 uur, ma gesloten; www.dekogelvanger.nl
- Diverse horeca op de Ginneken-markt, Van Coothplein en Grote Markt, of verderop in het centrum.

Markering van de route

Voor elk tekstblokje staat aangegeven welke markering je op dat moment volgt. Het Grenslandpad is wit-rood gemarkeerd; het deel dat geen LAW of netwerk volgt is gemarkeerd met wit-rood en NS-logo. De markeringen van het wandelnetwerk zijn groen-geel. Een knooppunt herken je aan een vierkante paal met groen-gele bordjes die naar het aangrenzende knooppunt wijzen. Tussen de knooppunten door is de route geel-groen gemarkeerd. Markeringen staan op hekken, verkeersborden, paaltjes en soms op bomen. Waar routebeschrijving en markering verschillen, volg je de markering. Tussentijdse veranderingen in het veld worden zo ondervangen. De markeringen worden onderhouden door vrijwilligers van Wandelnet en van het wandelnetwerk.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door ruim 900 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? www.wandelnet.nl

Meldpunt Routes

Markering weg? Blokkade op de route? Meld het ons: www.meldpuntroutes.nl

Routebeschrijving

Tip: je kunt de route ook met je smartphone volgen. Download de app van Wandelnet in Google Play of de App Store. Zoek op routenaam en download thuis (wifi) de route. Zorg dat je telefoon is opgeladen en dat je locatiegegevens aanstaan.

Verlaat het station aan de Centrumzijde en steek het stationsplein over naar de brede Willemsstraat. Aan het eind bij knooppunt 72 (hier voortaan afgekort tot 'kp') de weg oversteken en rechtsaf, voetpad langs Academie-singel volgen met de singel aan je linkerhand.

1. Nederlandse Defensie Academie

Links, aan de overzijde van het water, ligt het Kasteel van Breda dat tegenwoordig in gebruik is door de Nederlandse Defensie Academie (voorheen KMA). Het is het opleidingscentrum (o.a. voor officieren) en kennis- en onderzoeksinstituut van Defensie. Eromheen liggen de sportvelden, het botenhuis en de studentenflats van de opleiding. Park Valkenberg was vroeger de tuin van het kasteel; er werden valken voor de jacht getraind.

Volg het voetpad langs de singel; vlak voor de verkeerslichten gaat het voetpad over in een fietspad. Passeer de verkeerslichten en loop rechtdoor een brug over. Linksaf weer een brug over, Nieuwe Prinsenkade.

2. Kasteel van Breda

Al in de 12de eeuw bevond zich hier een burcht, maar het huidige kasteel dateert uit 1350. Het werd onder meer bewoond door Engelbrecht van Nassau, Hendrik III van Nassau, Willem van Oranje en diens zoon Prins Filips Willem.

In 1590 heroverde Prins Maurits Breda op de Spanjaarden door soldaten te verstoppen in een turfschip dat het kasteel bevoorraadde. Je ziet de Granaat- en Duiventoren en het Spanjaardsgat, gebouwd na de overwinning op de Spanjaarden. Het staat symbool voor het gat dat de Spanjaarden in de verdediging lieten vallen. In de loop der tijd is er veel aan het kasteel verbouwd. Het kasteel is toegankelijk tijdens rondleidingen van de VVV Breda.

Op de kruising linksaf een metalen brug over. Na de brug direct rechtsaf (Haven). Op de kruising met de Tolbrugstraat, dat is een winkelstraat, loop je rechtdoor, Nieuweweg. Waar het water aan je rechterhand stopt, ga je rechtsaf, Markendaalseweg (de Markendaalseweg maakt hier ook een bocht naar rechts). Blijf aan de linkerkant van de weg lopen. De volgende kruising rechtdoor oversteken en de Markendaalseweg circa 130 m vervolgen totdat links (net om het hoekje) een torenflat verschijnt. Ga hier linksaf, Marksingel, torenflat aan de linkerhand. Tweede weg rechtsaf, een

bruggetje over met cementen leuning, Hirdesbrug. *(Hier eindigt de wit-rode markering met NS-logo, je volgt nu de gele driehoekjes op groen vlak van het wandelnetwerk.)*

3. Hirdesbrug

Fabrikant L.A. Hirdes liet in 1905 een brug bouwen om de verbinding tussen zijn fabriek en het stadscentrum te verbeteren. Voorwaarde voor de bouw was dat het riviertje de Mark bevaarbaar zou blijven, vandaar de boog in de brug. De leuning van de brug vormen de hoofdliggers, waaraan de vloerplaten zijn opgehangen. De brug is versierd met lantaarnpalen, klinkers en het beton aan de binnenzijde is ruw bewerkt. Oorspronkelijk stonden er ook hulstbomen. De door architect F. van Seegeren ontworpen brug is een rijksmonument.

Links aanhouden, Generaal van der Plaatstraat. Neem de eerste weg linksaf. Steek via het zebrapad de (drukke) weg over. Je komt uit op de Julianalaan bij kp01. Ga rechtdoor, Michiel de Ruyterstraat. Even verderop schuin links het fiets- en voetpad langs de rivier de Mark op. Dit pad blijven volgen tot het einde. Bij de verkeerslichten linksaf, Baronielaan oversteken. Direct rechtsaf, Johan Willem Frisolaan oversteken. Linksaf, Johan Willem Frisolaan volgen.

Direct na de brug rechtsaf, Van der Borchlaan. Je loopt langs het water. Aan het eind van de weg rechtsaf. De brug over en linksaf, Werfstraat. Deze volgen tot het einde. De Duivelsbruglaan oversteken. Je staat nu op het fietspad, aan de rand van het Mastbos (kp12). De geel-groene markeringen van het wandelnetwerk zijn in het Mastbos vooral geschilderd op bomen.

Ga hier, bij kp12, rechtsaf het fietspad op. Na ruim 50 m bij kp11 (en P-22624) linksaf een breed bospad op. *(Voor een bezoek aan Hotel Mastbosch: ga je hier rechtdoor, aan het eind het bos naar links volgen. Je ziet het hotel aan je rechterhand).* Neem op de vijsprong het tweede pad rechts (je loopt dus schuin rechtdoor). Op volgende kruising van paden neem je het derde pad rechts, sloot aan de rechterhand houden. Doorlopen tot aan de asfaltweg met kp17 (en P-22623).

4. Het Mastbos

Het Mastbos (570 ha) is ruim 500 jaar oud en daarmee het oudste aangeplante naaldbos van Nederland. Het heeft een rijk cultuurhistorisch verleden. Het bos overleefde stormen, oorlogen, insectenplagen en kaalslag. Al tegen het eind van de 19de eeuw genoot het Mastbos landelijke bekendheid en trok het veel bezoekers. Tot 1925 reed de paardentram over de statige Baronielaan tussen Hotel Mastbosch en het centrum.

De combinatie van horeca en natuur sprak mensen uit alle lagen van de bevolking aan. Veel welgestelden vestigden zich in de statige huizen aan de rand van het bos. Vijfhonderd jaar na aanleg begon het bos zich pas echt te ontwikkelen. Sinds 1899 is het in beheer bij Staatsbosbeheer.

Inkorten route (tot 10 km totaal):

Je kunt de route inkorten door bij kp17 links af te slaan, Bouvignedreef. Aan het eind linksaf (aan overzijde weg ligt Kasteel Bouvigne, zie informatieblokje 6 bij hoofdroute).

Bouvignelaan volgen en na 50 m rechtsaf, laan oversteken naar de parkeerplaats van het restaurant. Rechtdoor, voetpad volgen. Ga rechtdoor over een wit boogbruggetje (Vrijlandtbrug). Je bent weer op de hoofdroute, zie * op pag. 3, onder informatieblokje 6.

Hoofdroute (totaal 14,5 km):

Asfaltweg oversteken en rechtsaf naar P-22623 (circa 10 m verderop). Passeer de ANWB-paddenstoel aan je rechterhand en neem het bospad schuin naar rechts, richting Breda West: het Eeuwig Laantje. Volg het Eeuwig Laantje op alle kruisingen rechtdoor 700 m tot je op een brede bosweg uitkomt. Hier staat kp04 en P-22622. (Let op: er staan twee knooppuntpalen kp04 vlak na elkaar, je moet de tweede hebben). Ga hier linksaf. (Naar Restaurant De Boswachter: ga hier rechtsaf, na slagboom nog 50 m doorlopen). Volg de boslaan via kp05 (niet te verwarren met fietsknooppunt 5!) en P-21857/001 tot het einde. Ga daar, vóór het water, linksaf. Na 20 m bij kp06 en bankje linksaf, richting kp87. De plas aan je rechterhand houden, even later verschijnt aan de linkerhand een brede sloot.

5. Het Mastbos - Nassauverleden

Graaf Hendrik III van Nassau liet het Mastbos aanleggen met dennenzaad uit Duitsland. Willem III van Oranje beheerde het bos strikt met regels voor houtvesters en boswachters. Het bos leverde hout voor

onder meer de Spaanse vloot, scheepsmasten (vandaar de naam 'Mastbos') en later de mijnbouw. Ook diende het als jachtgebied voor de Nassaus. Ze schoten er op groot wild en zetten valkeniers in om op reigers, patrijzen en konijnen te jagen.

In het rustige deel van het bos leven nu onder andere reeën. Tot 1899 was het Mastbos eigendom van het Koninklijk Huis.

Aan de overzijde van de sloot zie je een aarden wal, de zogenaamde kogelvanger. Achter de wal lagen de schietbanen van het garnizoen Breda en een houtvijver. Deze vijver wordt gebruikt voor het 'inwateren' van boomstammen. Gekapte boomstammen worden in de vijver gegooid en ze blijven daar 1 tot 2 jaar drijven. Door het 'wateren' trekt het hout niet krom en kunnen insecten de stam niet aantasten.

Aan het eind linksaf, bospad volgen parallel aan de asfaltweg en het fietspad. Na 150 m, bij P-21861 rechtsaf, Galderseweg voorzichtig oversteken en rechtdoor, Reeptiend. Aan je linkerhand ligt Restaurant De Kogelvanger. Aan het eind van de klinkerweg bij kp87 rechtdoor, asfaltfietspad volgen. Ga vóór de fietsbrug over de Mark bij kp07 (en P-62744/001) linksaf door een klaphek, het halfverharde voetpad op. (Let op: na overvloedige regenval is het voetpad verderop gedeeltelijk moeilijk te belopen. Ga in dat geval circa 60 m voor het eerste klaphek linksaf en volg het fietspad tot aan de boerderij).

Je bent nu op de wit-rood gemarkeerde aftakroute van het Grenslandpad dat naar station Breda gaat. Ga aan het eind van het pad, voor een boerderij rechtsaf. Brug over en direct vóór de volgende brug (kp18) linksaf de rivier volgen. Een asfaltfietspad kruisen en rechtdoor, het halfverharde voetpad blijven volgen. Aan het eind bij kp60 rechtsaf.

6. Kasteel Bouvigne

In 1548 werd het herenhuis op het grondgebied De Boeverie vervangen door een nieuw huis. Landgoed Boeverie was van 1614 tot 1775 als jachtslot in bezit van de Prinsen van Oranje, maar werd niet vast door hen bewoond. In de 19de eeuw verfranst de naam tot 'Bouvigne'. Toen een zakenman er villa's omheen wilde bouwen, kocht de gemeente het kasteel (1930). Veertig jaar lang werd het verhuurd aan de Vereniging van Catechisten: een sterk religieuze organisatie, die zich richtte op de maatschappelijke problemen van zwakkere meisjes. Een kapel, vakantiehuis en school-

gebouw werden toegevoegd.

Sinds 1972 is Waterschap Brabantse Delta eigenaar van het landgoed. Het kasteel is gerestaureerd en eerder toegevoegde gebouwen zijn vervangen door een nieuw kantoorgebouw. De tuinen zijn op werkdagen vrij te bezoeken van 9-16 uur (ingang aan andere zijde, Bouvignelaan 5: aan einde voetpad niet rechtsaf naar kp60, maar linksaf).

- Het fietspad oversteken en rechtdoor, een wit boogbrugje over, Vrijlandtbrug.
* Direct linksaf, een slingerend pad volgen. Op splitsing links aanhouden. Op de klinkerweg rechtsaf. Na hek bij kp62 linksaf. Je passeert kp61 (knooppuntpaal is tijdelijk weg). De weg gaat hier over in de Raadhuis-straat; rechtdoor lopen.

7. Ginneken

Ginneken was vroeger een zelfstandig villadorp. In 1942 is het bij de gemeente Breda gevoegd. Het oude raadhuis, waar je langsloopt, is gebouwd in 1792. Het gemeentewapen siert de gevel. Vroeger deed het pand niet alleen dienst als raadhuis, maar ook als café, huis van arrest en kantongerecht. Gevangenen werden opgesloten in een cel onder de bordestrap.

- Na kp14 op de Ginnekenmarkt rechtdoor, Ginnekenweg vervolgen. Tweemaal op een kruising rechtdoor. Aan het eind van de weg rechtsaf (aan je rechterhand ligt bushalte Pr. Hendrikstraat). Ga direct weer linksaf over een viaduct en vervolgens rechtdoor (Ginnekenweg). De weg vervolgen (langs bushalte Ginnekenweg) tot aan een kruispunt met kleine rotonde. Ga hier rechtdoor, Wilhelminastraat. Bij de verkeerslichten rechtdoor oversteken. Vanaf de brug loop je in de Nieuwe Ginnekenstraat (met bushalte Nieuwe Ginnekenstraat). Bij een kleine rotonde aan het eind van de Nieuwe Ginnekenstraat, rechtsaf, Van Coothplein op.

- Steek aan het eind van het Van Coothplein via de oversteekplaats over. Ga rechtsaf, Vierwindenstraat. Eerste weg linksaf, Het Bolwerk. Vóór een speeltuintje linksaf en daarna direct rechtsaf. Einde voetpad linksaf, Nonnenveld. Eerste weg rechtsaf, Nonnenveld 99-99a t/m 115, en met de bocht mee naar links. Aan het einde van deze weg bij voetgangersoversteekplaats de Oude Vest oversteken. Aan de overzijde rechtsaf. Eerste weg linksaf, Molenstraat.

- Op de volgende twee kruisingen rechtdoor, Sint Annastraat volgen. Na huisnr. 19 linksaf door de poort het Stadserf in. *(Aan de rechterkant van de St. Annastraat is de ingang van de Willem Merkxtuin; de moeite waard om even een kijkje te nemen, mits de poort open is).* Na het beeld van de 'Turfschipper van Breda' links door de poort. Je komt uit op de Grote Markt. Hier rechtsaf langs het oude stadhuis en de Grote Kerk.

8. Grote of Onze Lieve Vrouwekerk

De grote of Onze Lieve Vrouwekerk is een van de mooiste kerken van Nederland en hét pronkstuk van Breda. Oorspronkelijk was het een katholieke kerk, maar sinds de Beeldenstorm in 1566 is hij protestant. De Nassaus leverden in de 15de en 16de eeuw een belangrijke bijdrage aan de totstandkoming. Er liggen negen leden van de familie Nassau begraven en de eerste Prins van Oranje. Vanwege de Tachtigjarige Oorlog werden Willem van Oranje en alle latere (Oranje) Nassaus in Delft begraven.

- Aan het eind van de Grote Markt rechtsaf, Reigerstraat richting Park Valkenberg.
- Tegenover huisnr. 20, linksaf, Park Valkenberg. *(Als je niet linksaf het park ingaat, maar even rechtdoor loopt, zie je links de ingang van het Begijnhof; zeer de moeite waard om te bekijken).* Op driesprong rechts aanhouden, langs de zijmuur van het Begijnhof. Aan het eind, bij de restanten van een oude stadstoren, rechtsaf.
- Volg het voet- en fietspad met de bocht mee naar links (stationsroute). Bij de gedenknaald rechtdoor de brug over. Bij de verkeerslichten rechtdoor de Willemstraat in, naar het station.

Deel je ervaringen

en schrijf een review:

www.wandelnet.nl/wandelroute/666/Mastbos-Breda/review

Alle gegevens in deze beschrijving en op de routekaart gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze NS-wandeling werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Wandelnet en NS aanvaarden echter geen aansprakelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.

Rev: 14/12/25